

UNIVERSITETET
I OSLO

Det utdanningsvitenskapelige fakultet

Strategisk plan for bruk av KI

Treårsplan 2025-2028

Innledning

Kunstig intelligens (KI) er en samlebetegnelse som inkluderer utvikling innen felt som maskinlæring, naturlig språkbehandling og signalbehandling. Generativ KI har potensial til å styrke undervisning, forbedre forskningsprosesser og effektivisere administrative oppgaver. Samtidig utfordrer KI i praksis personvern, akademisk integritet og rettferdig tilgang i høyere utdanning og krever en etisk bevissthet. KIs enorme energibruk er et stort hinder for en bærekraftig utvikling. Derfor er det viktig med etiske overveielser og ansvarlig bruk av KI.

I mai 2024 nedsatte UV-fakultetet tre arbeidsgrupper. Gruppene fikk mandat til å gi innspill til en strategisk plan for bruk av KI ved UV etter anbefaling fra fakultetsstyret og ekspertgruppen for KI i utdanning. Mandatet og rapportene fra gruppene følger som vedlegg til denne planen.

Målene som er foreslått, skal oppnås gjennom systematisk innsats innenfor tre tiltaksområder: forskning, utdanning og administrasjon. Planen utdyper hva det innebærer å bruke KI på hvert av de tre områdene og foreslår tiltak basert på innspillene fra arbeidsgruppene. Å være KI-kompetent innebærer å ha evnen til å forstå, tolke og bruke kunstig intelligens (KI) på en kvalifisert og kritisk måte.

Med tiltak på de tre områdene sikter UV mot forskning på temaene KI, læring og utdanning, utvikling av KI-kompetanse for ansatte og studenter, samt effektiv støtte for bruk av KI i undervisning i tillegg til etisk bruk av KI i forskning, undervisning og administrativt arbeid. Tiltakene bygger på resultater og arbeid som er gjennomført i 2023-2024 med fokus på utvikling av ressurser og praksis for bruk av KI i undervisning og læring. Målet er å øke både bredden og dybden av KI-kompetanse blant fakultetets ansatte og studenter, samtidig som det sikres at all bruk av KI er i tråd med gjeldende regelverk og etiske retningslinjer.

Tiltakene på området KI Administrasjon (del 3) er foreslått med progresjon. Det har ikke vært aktuelt på de to øvrige områdene.

Planen gjelder for tre år og revideres løpende. Fakultetet vil tilrettelegge for at ansatte kan gi tilbakemeldinger og forslag til forbedringer.

1. Bruk av KI i forskning

UV skal være i forskningsfronten når det gjelder forskning på bruk av KI i både grunnopplæringen og høyere utdanning.

KI vil gripe inn i alle sider ved forskning, alt fra hva slags fenomener som kan forskes på, datainn-samling, analyse, hypotesetesting og teorigenerering til skriveprosess, publisering, gjenbruk og forskningsformidling. KI vil også påvirke prinsipper og praksis for åpen forskning og FAIR data.

Forskere vil ha behov for utvikling av både metodologisk, juridisk og etisk kompetanse knyttet til bruk av KI. Tiltakene innenfor forskningsområdet er strukturert under tre formål:

Formål 1.1 Utvikling av en portefølje av forskningsprosjekter med bruk av KI

Formål 1.2 Kompetanseutvikling

Formål 1.3 Forskningsetiske konsekvenser av bruk av KI

1.1 Utvikle en portefølje av forskningsprosjekter om bruk av KI

Tiltak

- Støtte søknadsinitiativ gjennom Rådet for forskningssaker
- Vurdere styrking av feltet gjennom insentivordninger
- Sikre forankring av KI som forskningsfelt i fakultetets forskergrupper

1.2 Kompetanseutvikling

Tiltak

- Innarbeide KI i metodekurs og tematiske kurs i forskerutdanning der det er relevant
- Innarbeide KI som tema i studieemner på phd nivå der det er relevant
- Identifisere ressursmiljøer ved UV for utvikling av forskningsmetode ved bruk av KI, både kvantitativt og kvalitativt
- Tilby seminarer om generiske KI-verktøy i forskningsprosjekter, for eksempel som del av Uke 42
- Etablere samarbeid med Universitetsbiblioteket om kompetanseutvikling for alle ansatte

1.3 Forskningsetiske konsekvenser av KI

Tiltak

- Innarbeide KI som tema i eksisterende etikkurs i forskerutdanningen
- Søke samarbeid med HUMSAM-feltet og følge opp initiativer hos UiO sentralt om utvikling av forskningsetikk for KI
- Innlemme forskningsetiske konsekvenser av KI som tema i Uke 42
- Vurdere bruk av KI som del av mandatet for forskningsetisk komite ved UV

2. Bruk av KI i utdanning

Det er stor etterspørsel etter retningslinjer for ansvarlig bruk av KI i utdanninger. Det inkluderer ressurser for redelig bruk av KI i vurderingssituasjoner. Tiltakene retter seg mot kompetanseutvikling for ansatte og studenter. Tiltakene er strukturert under to formål:

Formål 2.1: Pedagogisk og etisk bruk av KI i undervisning

Formål 2.2: Pedagogisk og etisk bruk av KI i vurdering

2.1 Pedagogisk og etisk bruk av KI i undervisning

Tiltak

- Utvikle nødvendig kompetanse hos vitenskapelig ansatte for å undervise i bærekraftig bruk av KI i de ulike studieprogrammene
- Utvikle kompetanse hos studentene for å kunne anvende KI kritisk både gjennom studietiden og i arbeidslivet
- Tilrettelegge for en e-læringsmodul om generell generativ KI inkludert etiske refleksjoner for ansatte og studenter på emne- og programnivå
- Vurdere å tilby opplæringsmoduler for KI i undervisning og vurdering, for eksempel gjennom sommerskole, EVU, mm
- Tilpasse undervisningsressurser om KI i samarbeid med LINK, Universitetsbiblioteket, nettverket «Kunstig intelligens på tvers» og andre UiO-aktører.

2.2 Pedagogisk og etisk bruk av KI i vurdering

Tiltak

- Utvikle retningslinjer for redelig bruk av KI i vurdering og veiledning
- Utarbeide retningslinjer for bruk av KI ved innlevering av eksamensoppgaver
- Tilby opplæring i ulike former for KI-støttet vurdering og veiledning
- Sikre at emneplaner og nettsider inneholder tydelige beskrivelser av hvordan KI inngår i vurderingsformer og krav
- Tilby emne- og programspesifikk opplæring ved behov for både ansatte og studenter
- Etablere et møteforum for å diskutere utfordringer ved etikk og personvern

3. Bruk av KI i administrasjon

Denne seksjonen er utarbeidet for å fremme bruk av KI i administrative oppgaver ved UV. Det er et poeng at administrative oppgaver utføres av alle kategorier ansatte. Fakultetet velger likevel å rette denne seksjonen mot de administrative ansatte som hovedmålgruppe fordi administrativt arbeid er deres kjerneoppgave. Tiltakene er strukturert under fire formål:

Formål 3.1 Øke grunnleggende KI-kompetanse blant alle administrativt ansatte ved UV

Formål 3.2 Utvikle avansert KI-kompetanse blant ansatte i takt med den teknologiske utviklingens relevans for de ulike administrative områdene

Formål 3.3 Implementere KI-verktøy som forbedrer effektiviteten og kvaliteten i administrative prosesser

Formål 3.4 Sikre ansvarlig og etisk bruk av KI i henhold til EUs AI Act og annet relevant avtale- og regelverk

Tiltak

Tiltakene planlegges på kort og lang sikt. Det vil være glidende overganger mellom de to tidshorisontene. Punktene under må sees som milepæler med ambisjon om ferdigstillelse innen periodens utløp, mens arbeidet kan starte så snart som mulig.

Kort sikt (0-1 år)

- Utvikle grunnleggende opplæring i KI
 - Utvikle og tilby kurs som dekker grunnleggende KI-konsepter og verktøy, samt grunnleggende juridiske og etiske problemstillinger
 - Arrangere workshops for å lære ansatte å lage gode ledetekster og bruke KI-verktøy
- Lage en database med gode eksempler på ledetekster for ulike administrative oppgaver

Lang sikt (2-3 år)

- Tilby avanserte kurs om KI-verktøyenes begrensninger og avanserte bruksområder
- Opprette et nettverk for erfaringsdeling og kompetansebygging
- Utbre kunnskap om retningslinjer for sikker og etisk bruk av KI i administrativt arbeid
- Innpasse KI i administrative prosesser

